

Τίτλελίρῦ κε Πῶλι ὑυ Κορέντι πικό ν wói

Lελεε ρίτελέ ντί κέμεε ρί we

Καί νε ρίτελέ φοί κεωῶλε-με ν κπίιμε, Κορέντι πικό άπι κόμεινε. Λε νnya κε Πῶλι ὑυ πι walu uké πι nyίσε ρε uripῶ ye νε πι caailenle.

Lε κε ifaaci iyē ii n kériinēlē ye nni:

1. Πῶλι ye lē kuu Yeesu Kirisi itume n le nkó símisi. Likē lise kuú νε n náasi yee ρε uké mῦá yei tíyese piké Sáa Uléécaā νε Yeesu Kirisi ceri. Iwe νε ncōη ye keméé piyele, amá ῥnιηe kuú νε mῦá yo kahari (1-7).
2. Πῶλι ye Kirisi πικό πee Κορέντι-i ῥί we piše ρε piké kefa keše νε Yerusaleῃm πικό πee íwe m má he. Lē κε picō api meyá m má, liké pē kai m párlē yoriye. Ayu nyee pilénaane kari yé n fe ari Yeesu Kirisi nnya m má kecáá kemúnē ró hele (8-9).
3. Πῶλι ye nyίσε ρε u alari mále uké pitume nōōme mewai νε pinnōōsimé kési (10-13).

Iyáhaa

¹ Νέε Πῶλι ye Uléécaā mēla kēmeē Kirisi Yeesu utume m pansē, νε urómáreco Timotee. Uléécaā icápine ye Κορέντι-i ῥί we νε Uléécaā πικό picō nnéi πee Akayii ketē nnéi kecáá ῥί we kari ρίτελέ ντί wólu.

² Urósáa Uléécaā νε Upíima Yeesu Kirisi piké ípeeléé nó nyίσε άπι kō nkíηnιηe nó he.

Πῶλι ye Uléécaā pōōneē

³ Tō Uléécāa pakarē. Uyēē Urópīma Yeēsu Kirisi usāa. Uyēē íwē rō n tē uu kō n̄pá yo kēméē arókīn̄ n̄ñukuse.

⁴ Uyēē yē ntócōn̄ nnéi kēméē arókīn̄ n̄ñukuse uu rē tókē yē kō fe tókē pēpēē ncōn̄ mpēhē mpēhē kēméē ní we akó n̄ñukuse yarē ke uyē uu arókó n n̄ñukuse mēcō.

⁵ Ai linyinē nnya, tō Kirisi iwē iyē icō meyá lele. Limēcō ke Uléécāa uú nē Kirisi tikinē uké nē arókīn̄ meyá n̄ñukuse.

⁶ M̄pá tōn̄ íwē n le, tō i lele rē Uléécāa uké nē tó ritiki uké nē nōanékin̄ n̄ñukuse uké kō nōányu lō. Uléécāa un yē arókīn̄ n n̄ñukuse, u lalē nōké nkīn̄n̄ñē yē nōké yē nē fe nōké nē merócō íwē iyē icō kēméē n kahari.

⁷ Lē nnya, tō nē nō tálēnle meyíkíyiki. Li we rē tō pinyuwē máálenle n̄sōnē rē kani nní irówē icō n le, Uléécāa yē nōanékin̄ n̄ñukusenē yarē kuu arókó n n̄ñukuse mēcō.

⁸ Pimárecō, tō lalē ani ceri rē tō Asii ketē kēméē íwē píima lile. Háí irótisi íí nē tēnē, ai rō feriyē ari pēé m m̄usu rē ári yé pēē nfāa rikpá.

⁹ Amá tó nē pēē meyíkíyiki nk̄pō kukpáhá pikóme masile ari ntók̄pō yósu. Li lē wale rē ári kapē yē nē merócíre n tálē, amá tókē yē nē Uléécāa yēē yē pikpōk̄pō kēméē p̄soi n yukuse n tálē.

¹⁰ Uyēē nk̄pō mmē kēméē rō lése, uyēē kō pilése rō kpáne. Meyíkíyiki karí nē u tálē tē u yé kō pilése tó rikpá.

¹¹ Nó nē kō keyóme yáásile nōn nē likemēē rō lēni. P̄soi meyā nē kerócáá keyóme yáásile, Uléécāa un lē nnya rō kpálē. Lē nnya ke p̄soi meyā api sōnti piké

tó nnya kò Uléécáa pòwneε.

Pòoli ye lē kuu ní la uké wa conse

¹² Lelεε rikókòri ró ní we ye nní: Ari níka kerófa-i ne merócíre cési. Kεcíre ne kefa keεε ne aseí nyεε Uléécáa kέmεε n léeri karí ne nípá úye inipεε-i pirókεi wa, aí ne tósu nókenémεε. Uléécáa kέmεε kai léeri, aí sisoipipi mεwéεsεsohò-i kai léeri. Uléécáa kefa kuú ne ró n fénnε kέmεε kai léeri.

¹³ Ai liféé linyine kam nó wólu, lē kani nní ní kέéni nòn kómει memáá. Ne kò tálē te nó kam ani nísone pikómε kpá ne kέtò-pò re

¹⁴ kukéri kukéri ηmane kani neni kómει. Nò nyule re Urópiima Yeesu un píyei m peεmε, li yé tó nnya rikókòri nó wa yare kai kò nó nnya rikókòri tó n wainε.

¹⁵⁻¹⁶ Lē kamí ne tálē nnya kamí pεé la re nen Masetuwaani n tósu, kέ nó rilóólú. Nen kò Masetuwaani n leeri, am kò nókenémεε pitiki kpá am lisone melírú nó he. Kei kani yé pεé ne nípá yo né lḗ aní ne Yutee ketē sí.

¹⁷ Yare méwoo kam kemúnjé kē wa, née íye? Née kam m maa re né lē wa, kesoiipipi memúnjé kam lē musí nen kέyu ne kepire sóne?

¹⁸ Ne Unéléécáa, nsímé mmē kari mesére nó n yóólḗ n n kέyu ne kepire nkó.

¹⁹ Li we re Uléécáa Kepipi Yeesu Kirisi nsímé ke tó ne Silasi ne Timotee ari nókenémεε rin-yóó n n kέyu ne kepire nkó. Asei ase kuu má, nyε nyεε "εεε".

²⁰ Yeesu ye mεsei lē ke Uléécáa uu ní maa re "εεε" u yé ró wa. Yeesu uyē kari ye kò ne ritiki arí ne Uléécáa ríyu waise re "εεε" u lē kuu ró ní ma wa.

21 Uléécáa uyee tíyeselẽ te tó ne nnó̃ tóké tó ne Kirisi kupéneco kέmee iníní kari. Uricuruu yee ró lésee uu ukuwéé-mē yekei.

22 U nwó̃i kerócaá wale uu Nfáasone kerómee wai uké ne ró nyísee re u lisone ne ró ménle.

23 Uléécáa ye nyánile! In te ne kiraasele, uké linyine né wa. Am la ké nó m pekési nnya kám nókenémee Korénti-i pεεpó.

24 Ai nnaŋe karí ne nó wai re ani ne kefa tene. Nó nfatene kέmee iníní piwai máálenle rísonε. Amá tó la re tó ne nnó̃ tóké kesē n keisi liké mpóonare nó n heelē.

2

1 Am la ké nóanépóo caaise nnya kam tihó re ám nókenémee pεεpóne.

2 Néen nkpeni nóanépóo n caaise, wóo yé pεe nó memáá nē̃ tipóo larukuse, insá nó mpí apóo kam n caaise?

3 Lē̃ nnya kam títelé tē̃ lē̃ nó wó̃i re nen piyei n tuipó, ám kapε nó mpí, nóo yé pεe rinépóo n larukuse kέmee meníŋe mpóocaai yē̃. Ai céreise re ne ye nen mpóonare m má, li ye kó nónnénéi mmú n láárúle.

4 Ncónŋ piima kέmee kamí pεé we lin kewuu-i né mulú, nen meyíkíyiki téni amí ne rítelé tē̃ nó wólu. Amá ám nó wó̃i re nóanépóo aké caai, ne nó wó̃i re ani ceri re ám kusa nó la.

Piké uwaikópekoó akópe sárei

5 Asei kecáá in te unyine ye písoi apóo caaise, aí nē̃ kuu wa, amá nónnénéi apóo kuu caaise. Am kapε ne rinnákíise nnya, né re nómenéyá apóo kuu caaise.

6 Lē̃ ke nómenéyá ani nní u rincóise ye ne u piye.

⁷ Li nkpēni tu re nāké lē u sárei, ani urikin niñukuse, mpóocaaí píima nnyine ín kape ne ní ka nké u n lóise nnya.

⁸ Lē nnya kam nó welu re ani n wai liké n nyíselē te nò u lalē.

⁹ Lē nnya kam títelé tē nó ní wói yee re ne pēé lalē ké nó pēé ké yé te nò mpa yo kémee ripakare má nēe áni má.

¹⁰ Nòn úye uakópe n sárei, né ne kò liute sáreile. In te né ne nnyine má ké unyine sárei, ne nó nnya liute písárei masile yare kai Kírisi kémee m píse.

¹¹ Ne lē wa re Setani úu kape ne ncée n yé uké ró feriyē nnya. Li we re tò umela kuú ne n náási nsone nyulē.

Lelē Turowaasi-pò Pòoli ripò n caaise

¹² Kumúnjé kpe-i kam Turowaasi-pò Kírisi Nsímé Kεcire piyóó ní hápò, Upíima ye ncée né tápilele re ké pinékei wa.

¹³ Mpa ne lē, tinépòó ye ppe caailenle, kám unémárecò Tiiti n yé nnya. Am ppe Turowaasi pikó-i yisi am Masetuwaani ketē sí.

Yeesu Kírisi yee ye tíyese kari ye feriyē

¹⁴ Uléécāa yee ipakare te, uyee tíyesele kari Yeesu kupéneçò kémee meséere feriyelē tòn menánje-nanje nnəh sone. Tó kuu ye ne ritiki pisoí apí ne mpa yei Kírisi ceru yare tulaali kpáhákóó kapi fò.

¹⁵ Tò Kírisi utulaali le Uléécāa keyu-i ne pē ke Uléécāa uu n lo ne pēpēe mpələcee n tíkilē kémee.

¹⁶ Tulaali uyee pēpēe nní mpələcee n tíkilē kecáá kukpáhá kunyine mále, kpee ye usoi ní kpu. Amá ku pē ayu ke Uléécāa uu nní n lo kecáá kukpáhá

kunyine le kpee ye nfáa n he. Lẽ nnya, wóo kecirere yee tulaalẽ te u yé lipikēi pẽ wa?

¹⁷ Tó, ári picɔ meyã ppe Ulééca nsímé ne n kpéense meɔ we. Amá Ulééca yee tó tumme tɔn urinyiri ne asei uinipee-i símisi tó ne Kirisi kupéneɔ kèmeɛ.

3

Nkómēine fale kèmeɛ pikeikó kecáá nsmé

¹ Nɔ nkpéni nyáni yare merócire kari nó nyise, née iye? Née yare ke picɔ api ye n wa meɔ li kɔ tó pise re piké rítelé kerócáá wóí tóké nó nyise nóké kelene ró céri? Née li pise re nóké rítelé kerócáá wóí tóké picɔ nyise piké kelene ró céri?

² Nórínécúruu, nɔ rítelé ke Kirisi uu kerócáá n wóí. Arókínj kèmeé kapi ri wɔlaalẽ. Nó ke písoi api ye ne ró céri. Písoi nnéí yé fe api rítelé tẽ ceru api kɔ ri keeni.

³ Nɔ asei kecáá rítelé ke Kirisi uu ne pirókēi rintíki uu ne wɔlu. Ai kɛwɔle meni menyine kapí ne ri wóí, amá Nfáasɔne mee Ulééca kèmeɛ n léeri kapí ne ri wóí. Ai kɔ aparekpáncúkú kecáá, amá sisoipipi akínj kèmeɛ kari wɔlaalẽ.

⁴ Kari Kirisi ne rintíki tɔn ne Ulééca tálẽ nnya kari lẽ símisi.

⁵ Ai re tɔ músu re tó fe ari ntónaɲe cire ne linyine wai. Amá Ulééca ηmane yee ye týese kari ye fe ari li wai.

⁶ Uyee týese kari panse nkómēine fale kèmeɛ pikeikó. Ai isé wɔle-wɔle ke Ulééca uu nkómēine

fale kέmεε rό pάλē, amά unfaa kuu rό pάλē. Isé wάle-wάle yεε ye ne nkpό ka, amά Nfάasone pό ne ye usoi nfάa hεε.

⁷ Uléεcaa ye pεε mεkεε-me aparekpráncúkú kecáá uisé wάile umeyóopi ame pεε likumúné kpe-i n télú. Moisi keyu ye pεε télule hái, Isirayeli pikó ápi ye pεε fe piké u riwerii. Ai kó re mesére ke Uléεcaa meyoopi mē amé péé we. In te isé yεε ye ne nkpό ní ka yé fe ii lē nyise re Uléεcaa meyoopi áme kusa piye,

⁸ íye ke Nfάasone mee ye nfάa n he pόó yé pεε mese wa?

⁹ In te isé yεε ye n tíyεse Uléεcaa uú ne písoi túhaane pinsímé nn kpi ye fe ii rό nyise re Uléεcaa meyoopi áme kusa piye, íye ke Nfάasone mewai pόó yé pεε mese wa? Ái n yé tíyεsele ari pansε aseí pite Uléεcaa inipeε-ii?

¹⁰ Tό fe arí maa re tón meyoopi mee pεε mεkεε-me n télú metéi ye nkpéni kpule. Tón pεε mεkεε metéi ne neni mεkó m múnēisene, tó fe arí maa re neni mεkó ye me fele ái nkáripí.

¹¹ Asei kecáá, in te lelee ái mesére ní we yé fe ai nyise re Uléεcaa meyoopi áme kusa piye, íye ke lelee mesére ní we pόó yé pεε mese wa?

¹² Tó ne meyíkáyiki tálēnle ηmaa. Lē nnya karí ne tirópóó ne kefa keσε símisi.

¹³ Tό, ári ye Moisi mecó kenírípi kέyu yarii. U ye pεε lē yariile re Isirayeli pikó ápi kape yē lē ke meyoopi mee áme ye n nánai ame ye meketó n tu.

¹⁴ Amá li pεε kunísí pi ricóle. Háí ne neni-me, pi ye pin nkómēine kpure atelé n keeni, kenírípi keσε keε ne kέyu pi hilalēnle, ápi fe piké ke lese. Ai líka nnya, Kirisi kupénecó kέmεε ηmane ke kenírípi kē ake ye usoi keyu-i le.

¹⁵ Hái ne neni-me, pi ye pin Moisi Isé Atelé n keeni, kunísí kpee ne wele kun cólē.

¹⁶ Amá yare kai n wólaalē te úye yèè un píyei uncee rin-yá un Upíima-mē m panserō, kunísí yèè lele.

¹⁷ Upíima uyē kari nté n tee yee nní Nfáasone. Kei ke Upíima Nfaa nn ní we ke usoi uu ye ne uripō n we.

¹⁸ Lē nnya, tó mpí nnéi siyu-i ke kunísí áku nní ní cólē, Upíima meyoopi ye mesére ró télusele yare kenípeenyáni kéme. Upíima ye ró panseserile tóké kam tóké ne menyíne u wa. Meyóopi ne metéi píima mee mesére ní taálē kéme kai lē wai.

4

Ari líka tu, amá Ulééca yē pēe umemá píima tó rimútsē

¹ Ulééca yee Unfanare kéme upikei ró pa. Lē nnya ke ikari íi ró tenelē.

² Tó piwahakei pēe isei ní we kesile. Ari nnóome ne pirókēi wai, ári kō Ulééca nsímé kēhéeselē. Amá tó nsímései yóolenle lin kpáiiilē. Meróla mee re nprá úye uké yé te tó Ulééca inipee-i aseí pite le.

³ In te Nsímé Keciye kari n yóólē ye pisei kuymaha we, pēpēe m pōlu knn kuymaha we.

⁴ Ke ketē nté uyóopi Setani uu inípee pi rinhíla nnya, ápi pēé ne nsímé mmē kefa tene. Uu ye ηmurei piké mmetéi mee n wariye yē. Metéi mē kémeé ke Kírisi meyoopi ame léemelē. Kírisi uyē kéme kai Ulééca léselē lin nyáni.

⁵ Ari yóólē te pisei piké tirócuruu n nyáni, amá Upíima Yeesu Kírisi kari kekpeé waiselē. Tó ye maa re tó ne Yeesu nnya nópinékeikó le.

⁶ Uléécāa yēe mēkēe-mē ní maa rē: "Metéi mēké kuṅmaha-i ta" metéi cirē mēe arókinē kēmēe tapaalē. Uyēe pēé lalē uké tó rikpáiiē. Lē nnya kuu umeyōōpi mēe Kirisi keyu kēmēe n kpáiiilē tó céreisē.

⁷ Tō we yarē sipérétúhu kēmēe kapi lisōne píima rimpólo. Ai pēé n nyíselē te ái tóo linyíne tulaalē, amá Uléécāa nnaṅe mēe linnéi wai.

⁸ Iwē nnyí nnéi ncōpuri yēe ró kálaalē in tó nyíkilē, amá ái ró feriyē, ári nyu íye kari yé wa, amá ári pēe ripóo fóm te li piluke ró masilē.

⁹ Písoi yē ró wéékuselenlē, amá Uléécāa úu ró fóm. Kēteni-i kari laanu, amá ári kpu.

¹⁰ Mesére kari Yeesu nnya mǐpá yei nkpō heirente, Yeesu nfaa nké ne kerómēe n nyíselē nnya.

¹¹ Tō nfáa málē, amá mesére kari Yeesu nnya nkpō heirente. Li nyíselēnlē rē mǐpá tōn n kpu, unfaa yē irópiṅe-i wele mesére.

¹² Li nkpō tó risalē nóké ne nfáa m má nnya.

¹³ Li Nléécaasimé ritelé-i wólaalē te: Ne ne kefa tēnele nnya kam símisi! Kemúnjé kēsē kē kari kēsē nfatēne kecáa má. Karí ne kefa n tēne nnya kē tóo kō símisi.

¹⁴ Tō meyíkíyiki nyule rē Uléécāa yēe Upíima Yeesu pikpōkpō kēmēe n yukuse yé kam uu kō umecō tó yukuse uu tíyēsē tó ne nnó ari Uléécāa kekúrí sí.

¹⁵ Nó nnya kari lē nnéi wai rē Uléécāa uké mǐpá yei meyá ne písoi kefa fénne piké u ceri, písoi pēe yé u m pōnēsē piké kō ne kulúí n kpáriisē pin umeyōōpi taáselē nnya.

Iye kē usoi uu yé nfatēne kēméé n we?

16 Lē nnya ke tirópōo ári ye píakai caai. Mπά irópiηe nnaηe mmú nn n teneri, nfáa ke Uléécaā uu ró n he ye mίpá keyáa kéye mίpape kpáselenle.

17 Lē nnya, neni mewee mmé-i iwe kari n le íi líka tu, íi ye kō nánai. I yé kam ii meýōopi píima menyine ró he meteneciré.

18 Ai lē kapi ye ne inípee n yé kecáa ke tōo músu. Lē kapi ye ne inípee n yé ái ye nánai, amá lē kápi ye ne inípee n yé pō ne liteneciré le.

5

1 Tō nyule re irópiηe nnyí kémee kari nní ní we ye we yare kucánjí kunyine. Kun píyei n fori, Uléécaā ye keyómecaa-pō kέyō kee yé mesére ní we ne ró mémpōle. Ai písoi ppe ke mō, amá Uléécaā yee uricuruu ke mō.

2 Tō kō wele tōn kucánjí kpē metene ηmōpu, tōn meýíkíyiki káipi tóké keróyō kee keyómecaa-pō ní we kémee lompō.

3 Asei kecáa, tōn píyei keróyō ke-i n lompō, Uléécaā úu ye meηmane ró leepō.

4 Kumúnjé nkú nnéi kari nní irópiηe nnyí kémee ní we, tō ηmōpule yare ncōni mee ró nyíkilē. Ai re tō lale tóké irópiηe nnyí kémee le, amá tō wéésile tóké ipiηe yee mesére ní we kémee lō, líké wa re lelee ye n kpu ye nfáa teneciré kémee lompō.

5 Uléécaā yee tíyese re líké lē kerómee conse. U unfaa ró hele. Lelee nyíse re u kale uké lē kuu tō ríñnyi ró pa.

6 Mesére kari ikari má. Tō nyule re kumúnjé nkú nnéi kémee kari nní irópiηe nnyí kémee ní we, tō Upíima ketone ne ketaa wele.

⁷ Asei kecáá, nfatene karí ne sónē, ái lē kari n nyáni nnya karí ne kefa tenelē.

⁸ Tō mesei ikari mále tōn la tóké irópiŋe nnyí kēmēe le tóké Upiima kēmēe ketónē ha.

⁹ Lē nnya kari kō náási re nḡpá tōn irópiŋe nnyí kēmēe n we née tōn ikeméé n le, irósoi iké ne u n sá.

¹⁰ Lē nnya kai piŋe re ntónéi mmú, nḡpá úye uké ha Kirisi uké ne u túhaane. In te úye ye lisōne née likópe unfaa kēmēe wa, liute uu umewai ihéé yósu.

Kirisi ye tó ne Uléécaā kecōpe nsímé nyóhōnse

¹¹ Tō nyule re li piŋe re piké ye Uléécaā wuri. Lē nnya kari ḡmóópúlē te piŋsoi piké ntósímé ḡmurei. Uléécaā ye ró nyule nḡhōne. Ne kō nyáni yare nḡ ne kō ró nyule nḡhōne.

¹² Ani kape n nyáni re meróciŋe kari kō pinyíse nḡ kpálē. Amá tō lalē nḡké ncée yē nḡké tḡ nnya rikókōri n wai. Lē kēmēe, nḡ ye nnyine yē ani ye ne pepēe ye lē ke inípeē ii ye n yé ne ríyu n wéési séése. Pē ápi ye lelee rikíŋ kēmēe ní we waise.

¹³ Tōn isōhō n tori, tó ne Uléécaā nkó ye mmē. Amá tō nḡ kēmēe ne ntóyukpáii nnéi wele.

¹⁴ Nla ke Kirisi uu ró ní nyíse ye tirókíŋ-i wele ari ye péé ne nsímé mmú ḡmurei re usoi use kóló yee piŋsoi nnéi kecáá kpu. Kuu nní ní kpu nnya, piŋsoi nnéi ye kpule.

¹⁵ U piŋsoi nnéi kecáá kpule re pepēe nfáa m má ápi kape kō ne piŋsoi n le yare pimékó cire-i kapí we. Amá Kirisi yee pikēcáá ní kpu uu kō pikpōkpō kēmēe yisi nnya kapí we.

16 Lẽ nnya kári kɔ nkpéni úka nyáni yare kapi ye kesoimuṅé ne n yé meɔ. Mpá karí pɛɛ mekɛɛ Kirisi ne kesoimuṅé kémɛɛ n nyu, ári kɔ nkpéni lɛ u nyu.

17 Uye ne Kirisi pin timpéne, liute ye pansɛle lifále ke Uléécɔa uu n wa. Likpure ye tómpɔle, lifále ai léeri.

18 Uléécɔa uyɛɛ ne Kirisi rintíki uú ne tó ne uricuruu keɔpɛ nsímé nyóɔnse kémɛɛ kai léeri. Uyɛɛ kɔ ró forii re tóké písoi picɔ ne kam piké u ne pɛ keɔpɛ nsímé nyóɔnse.

19 Kirisi ke Uléécɔa uú ne ritiki uú ne uricuruu ne písoi keɔpɛ nsímé nyóɔnse, úu pimɛwai kópe kpísi uké ne pikɛi wa. U ró forii re tóké pinyóɔnse pɛ nsímé riyóó.

20 Lẽ nnya, Kirisi yeɛ ró tumme re tóké nté upikɛikó pɛɛ ne urinyiri n tú. T́ ke Uléécɔa uú ne nní tíkilɛ, ari ye písoi sélei re: Ani Kirisi rinyiri nnya ḡmurei piké nó ne Uléécɔa keɔpɛ nsímé nyóɔnse.

21 Kirisi úu akópe áka má, amá uyɛ ke Uléécɔa uu arókópe cɔnse. Uyɛ nnya ke Uléécɔa uu nkpéni ró kpíilɛ te aseɛ pite.

6

1 In lɛ, ke tó ne Uléécɔa ari nní kesé n keisi nnya, tɔ nó pise re áni kapɛ tíyɛ kefa ke Uléécɔa uú ne nó n fénnɛ liké méwoo wa.

2 Uléécɔa ye maa re:

Kai itunɛ n tu re ké íwe nó tɛ ne ne kutu nó ricɔle, ke keyáa ke n tu re ké nóányu lɔ, ne nó comɛle. Lẽ nnya, ani kɔ te itunɛ yeɛ nkpéni lɛ tu re Uléécɔa uké íwe nó tɛ, keyáa keɛ tu re uké nóányu lɔ.

³ Ai tu re toké unyine ncée he uké fe uké pirókēi kēmeē ró kési. Lē nnya kari ημόόpúlē te úka úu kapē tó nnya Uléécaā kupénecō kēmeé loó.

⁴ Amá tō lalē pisoī piké merówee ritiki piké kō yē te tō Uléécaā pikēikó le ne kefa kесе. Lē nnya kari ncōη ne mpári ne mpóocai kēmeé merócire múlē tōn kahari.

⁵ Pi ró káiile api hánesi, api pisoī tálaankēe re piké pitele ró wa. Pikei api ró pelu ari kō kunōnkū ne nkū fine.

⁶ Ari lē ke irósoi ii n kpáiiilē ne merónyuwe ne merócire pimúlú ne merówai sōne ne Uléécaā Nfaasōne ne lē kari nla yíkíyiki m má

⁷ ne nsímései pisímé ne Uléécaā nnaηe kpísi arí ne nyíse re tō Uléécaā pikēikó le. Asei likó lēe irótōpilū kari ye ne uláarō rintiki ari ye kō ne merócire tápisi.

⁸ Pinyine ye ríyu ró waisele, picō pin isei ró waise. Pinyine ye ró pakarentele, picō pin tó lámaankēe. Pi ró nyánile yare pinóome in kō ne asei kari símisi.

⁹ Pi wailē yare ápi ró nyu, pin kō ne ró nyu rísonē. Pi ró nyánile yare tō kpuwaaenle, tōn kō pēé ne nfáa má. Pi ye ne nkpō ró n lalē, amá ápi ye pēe ró kō.

¹⁰ Pi ye n lalē piké tirópóō caaise, amá lin pēe mesére ró láarú. Api ye re tō píwekōó le, amá tōō pēe pisoī meyā memá waise. Te arí líka má, in kō ne tōō mpa yo má.

¹¹ Nó pirósáne Korēnti pikó, ani kō te tō nó símisile ari kpáiiise re tō nó lalē ne kefa kесе.

¹² Ari sirófa nó pesí, nóō nósinéfa ró pesí.

¹³ Lē nnya kam nní nó símisi yare sinépipi. Nóké kō nósinéfa merócō ripérése.

Kirisi pikó piké pēpēe ápi Kirisi ne kefa n tenelē ne

pimεcιρε τo

14 Νό νε πεπεε άπι Kirisi νε κεφα n tenelē άni καπε γε ριπένε, άi κo πεε ρε li γε lē tipéne. Iye κε λιςone νε likópe ai yé fe ai péne? Iye κε μετέi νε κυηmaha aku γε ριπένε?

15 Iye κε Kirisi νε Setani api yé fe api kómειne? Yo γε yé fe ai uyee Kirisi νε κεφα n tenelē νε uyee úu Kirisi νε κεφα n tenelē péne?

16 Yo κε Uléεcaa keyo νε piléε kenýoone ake pénelē? Tó νε Uléεcaa γεε nfáa n te keyo le, yare κε Uléεcaa ricuruu uu ní maα re:

Né kam am pikεcape n we tó νε pē ton sόne.

Ne sόnti ké Piuleecaa, pē piké κo pansε pinésoi.

17 Uléεcaa uu κo kpá re:

Lē nnya ani mpuri sane pikó pē κεcape le, ani iyaa n we.

Ani καπε νε líkperinkpekó líka rikó, nééké πεε nó yósi.

18 Ké πεε nóunesáa, nóóké πεε pinéηmáne νε pinékpere.

Né Upiima nínanε nnéi ute, néε lē ma.

7

1 Pinésáne kecιρε, tó lē κε Uléεcaa uu ní maα re u yé wa te. Lē nnya, tóké mewai kópe μεε γε ipiηε νε rikíη n caai heere. Tóké n ηmóópúlē, irósoi iké n kpáiiilē ton nísonε Uléεcaa wuru.

Λελεε γε Póoli mpóonare n he

2 Ani καπε nósinéfa né pesí! Ari úka líka caai. Ari úka riwárarase, ári κo úka likó yósi tóké n te.

³ Αἱ ἀκόρῃε κὰμ νό πάλῃ ννῃα κὰμ ἔ σίμισι. Ἐρε κὰμ πῖμάα μί μασί, μῖπά ἰν νῖάα νέε ἰν νκρῶ, τὸ νό λαλε μεγίκίγικι.

⁴ Νε νε ρῖπῶ νό λάάρύλε μεγῶ. Νόινέεω γε ρῖκόκῶρι νέ weλε ῖσῶνε. Νῶ γε ννέεώη ννέι κέμεε ρῖνέκῖη νῖνῖκῖσελε αἰ πρε μεγῶ νέ ν λάάρύ.

⁵ Ηἰ κάρῖ νε Μασετῶαανῖ κετῆ κέμεε ν τῖπῶ, ἀρῖ μῶεῖντε γῆ. Ἰῶε ννῃί νεῶπῦρι κῶρι κει γῆ. Τὸ νε πῖεῶ πῖεῖηαανκῖε γε μῖπί, ἰῶαμε γε κῶ ννῃί κερῶφα-ἰ.

⁶ Ἀμά Ἰλέεεα γῆε πῆ ἀρῶ νῃεε ν εαἰἔ ἰκῶρι ρῖκῖπέελε. Ὑεεε τίεεε κῆ Τῖῖτι μεκῶμε αμε ἰκῶρι τὸ ρῖκῖπέε.

⁷ Αἱ ὑμεκῶμε ηῖμῶνε μεε ἰκῶρι νέ ρῖκῖπέε, ἀμά κῶ κῶ νέ ν σίμισι ἔ κῶνι κῶ ὑγῆ ἰκῶρι ρῖκῖπέε γεε κῶ ἰκῶρι νέ ρῖκῖπέε. Ὑ ρὸ σίμισι ρε ἔεεε ν ῶα γε νό ρῖεώηλε ἡἰ νῶν ἰα νῶκῆ πῖγῖνε νέ ρῖκῖπέε, νῶν κῶ κενέεαά τῶπῦ. Ἐεεε τίεεεε κῶ μεγῶνσει νέ ἰῶρῖσι.

⁸ Μῖπά ρῖτέλε τῆ κῶνῖ πρεε νό ν ῶῖπῶ τῖν νόανῖρῶῶ ν εαἰσε, ἀμ νκῖπένῖ νε ρῖ τένῖ. Νε νῃῦλε ρε ρῖτέλε τῆ νε πρεε κῶμῖνῆέ κῶνῃνῖε-ἰ νόανῖρῶῶ εαἰσελε, ἀμά ἀμ νκῶρῖπῖ νε ρῖ τένῖ.

⁹ Ἰ νκῖπένῖ νέ λάάρύλε. Αἰ ρε κὰμ νόανῖρῶῶ ν εαἰσε νῃῃα, ἀμά κῆ νόννῖρῶῶεαἰ νν ν τίεεεε ἀνῖ μεῖνε εῶνσε νῃῃα. Ἰλέεεα γεε πῆε ἰα ρε νόανῖρῶῶ ἀκῆ ἔ εαἰ. Αἰ πρεε νκῖπένῖ μεεε ῶαἰ ρε ἀρῖ ἰῖκα νό εαἰ.

¹⁰ Μῖρῶεαἰ μεε Ἰλέεεα κέμεε ν ἰέρι γῆε μεγίκίγικι τίεεεελε ὑσῖ ὑῦ μεῖνε εῶνσε, Ἰλέεεα ὑῦ ὑρῖῃῦ ἰῶῦ. Ἀρῖ μῖμῆ τένῖ. Ἀμά μῖρῶεαἰ μεε κετῆ ντέ ἰκῶ κέμεε ν ἰέρι γῆε νε νκρῶ κῶλε.

¹¹ Τῖνῖτέλε γε νόανῖρῶῶ εαἰσελε γῶρε κῆ Ἰλέεεα ὑῦ ῖ ἰα: Ἀνῖ ρῖπαἰ κῶῶά πῖῖμα κῖπῆ κῶ νκῖπένῖ νό ῖ ῶα. Ἀνῖ γῆ κῶνῖ νκῖπένῖ ῖἰα μ ῖά ρε νῶκῆ

lisane n waii? Ani yē kani nkpēni ne nōanékōpe piyámne n yóonee? Ani yē nómenéwai kōpe men nkpēni nó cōhlēe? Ani yē nōn nkpēni riwure máa? Ani yē nōn nkpēni meyíkíyiki wéési nōké piyéne né rikpáa? Ani yē kani nkpēni n ημόópύλλε? Ani yē kani nkpēni ní la nōké uwaikōpekōó kutu ripasaa? Nō linnéi wale aní ne nyíse re aní nsímé mmē kémee líka caai.

¹² Ai uyee akōpe n wa née uyē kapi akōpe n wa nnya ke née rítelé wói. Amá ne lalē nōké ncée yē nōké Ulééca inipee-i nyíse re nō kerópire nyenule.

¹³ Lē nnya ke nómenéwai ame ikari tó rikpáse.

Ai nkíηniηe ηmane kaí ne ripá. Ke Tiiti uu nókenémee ne mpóonare n yisime re nō nónnénéi ukumíri peseme nnya, li ró láarúle aí ne kusa.

¹⁴ Ne ukēyu-i nó pakarele, aní isei né lukeise. Tō ye mesére aseí nó símisile, ai kō nkpēni nyíse re ne alari mále ké Tiiti keyu-i nókenécáa rikókōri n wai.

¹⁵ Kumúηé kpe-i ke Tiiti uu pēe nókenémee ní we, nō pēe u waiselenle, aní kō kusáne u yósu nōne. U ye líkecáa léisele uu nó n la aí tósu kuú pēe nó ní la.

¹⁶ Li né niηule re ne fe am ye mpá yo kémee ne ripóó nó larisi.

8

Nfanare kémee pihe

¹ Pimárecō, tō la tōké lē ke Ulééca uu ne Masetuwaani-pō uicápine kefa n fénne nó símisi.

² Li pēe ncōη píima kémee pi tanle aí ne pi peikee hái. Mpá ke íwe íí péé ne pi n tōηaalē, piakīη ye péé niηule, api péé ne nfanare he.

³ Nε ne inénípeε yεnle re nḗpá úye yeε meyéne meεε lē kuu kuhεε ní we he, hái apí fáause piricuruu mela kémeé.

⁴ Pi peε tó ricónle re tóké ncée pi he pē piké kó pilikó he piké ne Uléécaα písoi peε Yerusalem-pó ní we lémpo.

⁵ Pi wale ai tósu lē karí peε m músu. Pimecire kapi mefoí Upíima pa, apí kó limemáá pimecire ró pa Uléécaα mela kémeé.

⁶ Lē nnya kari Tiiti pise re uké nókenémeé hapo uké lé liké ne kété tu yare kuú peε níla pikei pē n kóraane meco.

⁷ Nó pimámá le Uléécaα likó nnéi kémeε. Nó nfatene mále nòn kó nsímé nyu, nó kó Uléécaα likó picére masile, áni kó siká má. Nó kó níla ró nyíselenle. Lē nnya, ani kó mewai sone mmé kémeε nólinékó ne nfanare he.

⁸ Ai re isé inyine kam nó pālē te ani i ritiki nnya kam lē símisi. Lē ke picó apí nní ní ημόópúlē nnya kaní la nóóké kó ncée yē nóké nyíse re nó mesei níla mále.

⁹ Nórinécúruu ye nyule lē ke Urópiima Yeesu Kirisi uú ne kefa nó n fénnε. U peε umámá le, uu nó nnya umecire waise úwekóó re uké uiwe ne ritiki uké ne nó waise pimámá nnya.

¹⁰ Lē nnya, ne la ké nkpeni nnékó nó maα ítáho nnyí nsímé kémeé. Lελεε yé pikei nó wa. Nóo yemi pifoí ítáho nnyí kemúnjé wa, nóo kó yemi mefoí nóinékó pa yare kani yé ní fe.

¹¹ Lē nnya, ani nkpeni pikei pē wa nísonε ne kété-pó yare kani yé ní fe ani wai ne kefa keεε yare kaní peε n kóraane meco.

12 Usoi yèè un ne kefa kесе n he, pi ye uihеe iyè yòsilе нsone. Aai lē kári m má kapi ró písei.

13 Ai re nóké nómenécíre íwe tā nóké ne picò lē. Li pise re nó ne pē kani nní ní lēni nóké kucò m má.

14 Líka ái itunje nnyí kémее nó párilē. Nò mále non picò fe. Nó fe ani pē kai m párilē lēni. Lin kò píyei n ka lin nó rimpárí, pē pin m má, api kò nó lēni. Lelее yé tíyese ani nónnénéí mmú n sá.

15 Yare kai Nléécaasimé ritelé-i n wólaalē te:
Pepее meyá n kóoi ápi líka picò sanjai,
líka ái kò pepее nkáripí n kóoi ripárí.

Tiiti ne upisencò kecáá nstmé

16 Ne Uléécaá pakare re u nηmóópú mmē kaní pее nókenécáá m má ncò Tiiti kémее wa nnya.

17 Tò u maa re uké nókenéméé hapò uu ηmurei. Uricuruu ye pее rihóle нsone re uké nókenéméé hapò.

18 U ne urókó use yee Nsímé Kεcire n yóólē pin Uléécaá icápine nnéí kémее u waiselē kari tum.

19 Ai kò kpá re icápine iyee u lese uké ró sárū tóké ne nfanare pikei mpí pее nní arónípe-i ní we kecáá m paílē. Lelее yé Upíima meyoopi lese ai nyíse ai kò lē kari nla m má tóké ne picò n lēni lese ai nyíse.

20 Ari la unyine uké fe uké ró kési re ári ítəhə píima nnyí kapi nní arónípe-i n wa kecáá нsone paílē.

21 Ai Upíima keyu-i ηmane, amá ne písoi siyu-i karí la tóké wa yare kai m pise.

22 Tò kò urómárecò use pi ritikisele. Tò mepheē kulúí kémее u peenle ari yénu re úu siká má. Úu kusa kò nkpeni ne ripóò nó láárú. Li kò nkpeni ikari pihеe u rikpásele re uké nó lē.

23 In Tiiti, uyē ne unésencō le un kō nōkenémēē unékēicō. Pimárecō picō pēe u n tīkilē p̄ō ne Uléécaā icápine pitumē le. Pēe keisile re piké ne Kirisi ríyu waise.

24 Ani pi nyíse re nō meγíkíyiki ríla mále, pisoī piké pēē ne Uléécaā icápine-i yē te nō mēsei ríla mále, apī kō ceru re ne alari mále ké nōkenécáá rikókōri n wai.

9

Lē kapī ne pimárecō pēe Yerusalem-pō ní we n lénine

1 Ai nkpáni pise re ké ítōhō kani yé ne Uléécaā pikó Yerusalem-pō ní ha kecáá nnyine nó wói.

2 Ne yē te li nórínécúruu ripóō wale re nōké pi lémpō. Lē nnya kam Masetuwaani pikó kémēe nōkenécáá rikókōri wa am pi maa re pimárecō pēe Akayii keteni-i ní we ye hái yemi-me pimēcire picápine máálenle re piké tōhō. Nópínēhómóópú ye tūyesele pimēyā apī n la piké tōhō.

3 Mpá ne lē, pimárecō mpí kam nōkenémēe tumpō nōké meγíkíyiki nómēnécíre n cápine yare kam ní ma nnya. Ne nsímé mmú kémēe nōkenécáá rikókōri wale. Am la liké wa re méwoo ye me.

4 Insá lē, tō ne Masetuwaani pikó tōn n hapō, nōnsá kahane nómēnécíre n cápine, isei yé ró lí re tō ne méwoo ripóō nó larisi nnya. Isei ye kō nō ticuruu lenē.

5 Lē nnya kamí musí re li nyam te ké pimárecō pē tihómóópúse piké ne kekpeē né wa piké ha ítōhō iyē kani ní maa re nó ne kefa kesē pa kecáá m paílē. Ké ne n tuipō, pin linnéí nyóonsente apī yekei. Kei kai

yé p̄ee nyíse re kefa k̄ese kaní ne t̄oh̄o, áni kefa k̄émee t̄eni.

⁶ Ani n nyu re úye un nkárip̄i n lukesi, nkárip̄i kuu ye k̄pasi. Uye un meýá n lukesi, meýá kuu ye k̄pasi.

⁷ Li pise re m̄pá úye uké ne urip̄ōo he yare kuu urikin̄-i n wa. Úu kap̄e uk̄efa-i n t̄eni, ái kap̄e k̄o ne r̄in̄āe. Li we re uyee ye ne mp̄ōnare n he ke Uléécāa uú la.

⁸ Uléécāa yé fe uu m̄pá yo mp̄uri nó he, líka ái yé p̄ee p̄ikai nó rip̄ar̄í, ani k̄o m̄pá yo meýá m má n̄on ne m̄ewai s̄one wai.

⁹ L̄ẽ kai Nléécāasimé ritel̄é-i wólaal̄ẽ te: U ye uk̄efa nn̄éi ne píwek̄ō lis̄one wale, mes̄ére ke unfanare n̄n̄ we, r̄in̄ ye tene.

¹⁰ Uléécāa ye ye ip̄uri ulame he uu lukesi uu k̄o iluke u he uu le. U yé k̄o n̄ó l̄ẽ kai nó m pise he, uu k̄o tíyese ai meýá wai n̄onn̄efanare p̄ikei p̄ōo ne n taál̄ẽ.

¹¹ U yé tíyese ani m̄pá píyei m má ani ye ne mes̄ére n nyísel̄ẽ te n̄o nfanare p̄ikei piwai lal̄e. P̄isoi meýá yé p̄ee n̄olin̄éhehēe kani pi m pásii nnya Uléécāa p̄ōn̄ese.

¹² Lel̄ee pi m p̄ar̄íl̄ẽ kani l̄ẽ pi pa. Ai Uléécāa p̄isoi ñman̄e ke nfanare p̄ikei mp̄í ap̄i yóriye. Pi k̄o tíyesele p̄isoi meýá pin Uléécāa p̄ōnesente hái.

¹³ N̄ómen̄éwai mmé ye m̄ewai kecir̄e le hái. Me yé tíyese p̄isoi meýá ap̄i Uléécāa r̄íyu waise, kani n nyísel̄ẽ te n̄o Kirisi Ns̄ímé K̄ecir̄e r̄is̄one tikilen̄le nnya. N̄o ye k̄o n̄olin̄ék̄o k̄p̄isile nó ne Uléécāa p̄isoi p̄ee Yerusalem̄-i n̄ we ne p̄ic̄o nn̄éi ani h̄ōne.

¹⁴ Kapi n ȳẽ te Uléécāa ye meýánsei kefa ne nó fénn̄ele nnya, pi yé n̄oken̄écáá keyóme yáási ap̄i k̄o nó n la.

15 Τὸ κέ Uléécāa pōnēse kuú nē lisōnē lēē ái licō m má nó n̄ hē nnyā.

10

Pōli ye upikēi mēwee kecāá stmisi

¹ Νέε Pōli, n̄ kapi n tee re nē ye nen nókenékúrí n we am nóinénipee n wuru, nen ketāa-pō n we, am nó n senkkeē, nē la kē rinécúruu nē Kīrisi nnarē nē umēwai sōnē ritiki kē nē nó pise re:

² Anī kapē tíyē, nen kumúnjé kúyē-i nókenémēē n harō kē nó senkkeē. Nē la re nen ha n harō, kē pepēē m músu re kesoiμunjé karī nē pirókēi wai nē kēyū papisi.

³ Τὸ pēē mēsei sisoipipi lē, amá ái kesoiμunjé atōpi acō karī tōpu.

⁴ Ái sisoipipi itōpilū ke tōō nē arótōpi wai, amá itōpilū yēē m páápú in Uléécāa-i léeri karī nē tōpu. I ye fele ii Uléécāa pīlaarō imelē láuli. Iyē kari ye nē sinóōmetahai pēpīrentē.

⁵ Iyē kari ye kō nē lē nnéi lēē rīyū n wéési, lin limēcīrē sīkalē lin nē ncēē tāpaalē tē pīsoi ápi kapē Uléécāa céri pēpīrentē. Τὸ ye pīsoi simúnjé cópiilē, ari tíyēse api Kīrisi m pakarelē.

⁶ Τὸ merócīrē picápīnē masilē tókē pipakarecīrē kutu ripasa, nōn píyēi m pakarē nē kētō-pō.

⁷ Anī mpá yo mēwee ripái. In tē nókenécōpē unyīnē ye yē tē u mēsei Kīrisi ukó lē, uké céri re tō nē kō umēcō Kīrisi pikó lē.

⁸ Mpá nen rīnanjē mmē ke Upiīma uu né n hē nē rikókōri piwai nkáripī n tōnjē, isēi ii né wainē. Li we re u rón hēlē re tókē nē nó lé nākē nē Uléécāa nceē kēmēē papisi. Ái pikópe kari nó la.

9 Am la liké n we yare ne ne anétele nó náraasentele.

10 Pinyine ye símaanke re né Pòoli atelé kam ye n wói nsímé ye m̀pape ne itisi t̀sile, amá nen pikékúrí n we, am panse unárei nnénóosimé r̀n k̀ p̀é mulú.

11 Uyee nní lē n símisi uké nse k̀ r̀sone re: Lē kari ketaa-p̀o r̀ we t̀n ne arótele wólú, ne lē kari yé ha nókenékúrí r̀ we t̀n wai ye sále.

12 Ari káipi t̀o ne p̀ep̀ee ápi ye piməcire nnyáã n yekei t̀ké n sá, ári k̀o la t̀ké meróci re ne pi múñeisene. Pi pikemúñé ci re mále kapí ne piməcire m músu, pin kei p̀álē pin ne piməcire pic̀o múñeisene. Pi piníri le.

13 In t̀o, ári méwoo rikókəri wai liké ha ne síto sinyine rifaau. Ke Ulééca uu nókenémee pikéi ró n forii, u pisit̀o ró nyísele. Sese kerómúñé kari n kpísine.

14 Ǹo kei kari yé ne pirókéi n tu kéméé wele. Lē nnya kari pifóí nókenéméé ne Kirisi Nsímé n háp̀o, ári pikéi ke Ulééca uu ró n forii ket̀o rifaau.

15 T̀ó, ári pic̀o pikéi kapi nókenémee n wa ne méwoo rikókəri wai. T̀ó ne músule ricuruu re nónnéfatené yé meýá wa, t̀o k̀o fe ari keisi ai lē t̀osu ái ne ḱyuu n sí. Amá ári yé wa liké pikéi p̀é ke Ulééca uu ró n forii sit̀o rifaau.

16 Limemáá kari yé p̀ee fe arí ha sitē see ne ketaa nó r̀ we kéméé Nsímé Keci re yóó. Ari la t̀ké ayu nyé-i ke pic̀o api pipikéi n wa kémee keisi t̀ké p̀ee pipikéi kapi piwai ḿ masí nnya rikókəri n wai.

17 Uye un n la uké uməcire ritaáse, uké lē ke Upíima uu n wa nnya uməcire ritaáse.

18 Li we re ái nkó yee uməcire m pakarente yee Upíima kémee ríyuu má, amá nkó ke Upíima uu m

pakarēntē yēē rīyu má.

11

Pḗoli nē pepēē n kīraasē rē pi pitumē lē

¹ Hói pinékó! Aní n kahari aní nē né kóm, mḗpá nēn n wai yarē isōhō kam tóri. Aní nē né n kahari.

² Nē nókēnécáá iláarō yēē Uléécāa kémēē n léeri wailē. Nō we yarē ukpére yēē úu utisi n nyu un kō kpáiiḗ kam utisi usē kóló ní félei. Utisi uyēē nní Kirisi ḡmaa.

³ Amá iwamē yē né wele rē nókēnémúnḗ yé caai aní Kirisi nē ketāa wai, aní kefa kesē nē pitíki u yá yarē ke iwáa ii Efa kemúnḗ nē mesōhō n caai mēcō.

⁴ Ai líka nnya kam lē ma. Uye yèè un n ka, un Yeesu nsímé nō rin-yóó, mḗpá linsá mmē kari nō rin-yóó, un kō nfáasōnē nnyinē nsímé nō n símisi, mḗpá linsá Nfáasōnē kani ní yōsí, nēē un Nsímé Kēcire nnyinē nō rin-yóó, mḗpá linsá mmē kani ní yōsí, li yē nē nō risále aní mēse nē mēse ḡmurei.

⁵ Am pakarē rē pisoi pē kani nní n nyáni rē pitumē píima yē linyinē né fe.

⁶ In n la, ám nkpéni usíményuwe píima unyine, amá Uléécāa menyuwē ámē né párilē. Mḗpá píyēi nē mḗpá yo kémēē kari tíyēsē aní lē ceru.

⁷ Nē Kirisi Nsímé Kēcire nō riyóóle ám ihéé íka pise. Nē menécíre ricepisele ké nē n fe ké nō riñtáasē nnya. Akópe kam pēē lē waa?

⁸ Kam pēē nókēnémēē n keisi, Uléécāa icápinē icō yēē pēē né héele. Né fe am tē iyē kam yáai amí nē nō léni.

⁹ Kumúnḗ kpe-i kamí pēē nókēnémēē ní we, íwe yē pēē né lonle, amá ám nō úka líka pise. Yeesu pikó

pɛɛ Masetuwaani-pɔ n léemɛ yɛ pɛé nɛ lɛlɛɛ m párlĩ né kalɛ. Am pɛé la ké nó n nyikilɛ yarɛ ncɔni. Nɛ kɛweesi, ám kɔ la ké nó n nyikilɛ.

¹⁰ Kirisi nsímései mɛɛ kɛnémɛɛ ní wɛ kam la ké nɛ nó símisi rɛ: Úka úu yé fe uké Akayii ketɛ nnéi kɛcáá lirikɔkɔri né kpu!

¹¹ Yarɛ ám nó la nnya kam lɛ símisi nées íye? Ai lɛ! Uléecaa ricuruu yɛ nyánilɛ rɛ nɛ nó lalɛ!

¹² Lɛ kam nkɔpɛni nní n wai kam yé nɛ piwai n ñmóópúlɛ, pɛpɛɛ icée n wéési piké nɛ rikókɔri n wai rɛ tó nɛ pɛ pikɛi yɛ pise lɛ ápi kapɛ lincee n yé nnya.

¹³ Lipite pɛ ápi pitumɛ yíkíyiki. Pi pikeikó lɛ pɛɛ n kíraaɛ pin wai yarɛ pi Kirisi pitumɛ lɛ.

¹⁴ Lɛ ái nkɔpáni lisánɔ linyinɛ! Setani ricuruu yèè ripólólɛ uu kíraaɛ rɛ u metéi uleecaatumɛ yíkíyiki lɛ.

¹⁵ Lɛ ái nkɔpáni lisánɔ linyinɛ rɛ upikeikó piké ripólól piké kíraaɛ rɛ pi Uléecaa aseɛ ute pikeikó lɛ. Amá lɛ kɛ piliwawai ai yɛ nɛ kɛtɔ ní kpu lɛɛ sónti liké nɛ pi tɛnɛ.

Pɔɔli iwɛ kuu itumɛ pikɛi kɛmɛɛ n li

¹⁶ Ké kɔ pimáa nó rikpá rɛ úka úu kapɛ né n nyáni yarɛ nɛ usɔhɔtɔrɛ lɛ. Nées nɔn lɛ né n nyáni, ani mɛɛɛ ñmurei ké lɛ n wɛ nééké kɔ nɛ lɛ nnya nkáripɛ rikókɔri n wai.

¹⁷ In n la lɛ kam nní ní la ké maa ái lɛ kɛ Upíima uú la. Li né wɛ yarɛ ké rikókɔri wa nnya kam lɛ símisi yarɛ usɔhɔtɔrɛ.

¹⁸ Lɛ kɛ písoi mɛyá api nní kɛsoimunjé nɛ rikókɔri n wai nnya kɛ nées kɔ la ké rikókɔri wa.

¹⁹ Nórínécúruu nɔn kɔ nɛ mɛwéɛsɛsɔhɔ má, amá nɔ yɛ kɔ pɛɛ piníri nɛ n kaharilɛ.

²⁰ Nò yε n kaharile api ilási nó tini api nólinékó le, api nólinékó nó yósu, api kecáá nó nyáneí api sipese nó túúni.

²¹ Li ísei né wele ké ne m̄ maa re to rinárei mále.

Mpá ne l̄, ne nkpéni símisile yare usòhòtorε re l̄ ke picò apí ne rikókòri n wai ke née kò fenε ké ne rikókòri wa.

²² Néntε lipite pεε Pi-Epiree le néen kò U-Epiree? Néntε pi Isirayεli pikó l̄ néen kò Isirayεli ukó? Néntε pi Apiraham pipirē le néen kò Apiraham kepirē?

²³ Néntε pi Kirisi pikεikó le? Ké nkpéni símisi yare li né panselenle: N̄ε ne Kirisi ukeikó le nen pi fe. Li we re ne keisile am pi feriyε. Pi mesére akpanii né waille ai pi feriyε. Ne ipépi yenle nsòne am pi feriyε, am kò meýíkíyiki mesére nkpò heirente.

²⁴ Mεpehē menupū ke Pisui fi api né káii. Mese áme we afεena kapi ye m̄pá mékaii méye kémεε iséí né súúkeε.

²⁵ Mεpehē metaani ke Ròm pikó apí ne nséí né káii. Mese kapi apare né tapisi re ké kpu. Metaani ke míni ame kuróninòí rimí, am míni-i tone ketúnjé ne kesine nnéí.

²⁶ Ne inécée kului kémεε ikóí ne míni ne piyaa ne pinéyucò Pisui fi ne mpuri sane pikó nnya nkpò heirentele. Ne ayu ne acesi kecòpe nkpò heirentele, am kò mínimaa kémεε ne pepεε n kpárálē te Kirisi kapi tíkilē anipe-i nkpò heirente.

²⁷ Ne pikei pape-pape wale am kò íwe píima yenu. Mesére ke nnòni r̄n ye né tu, nkũ ne nníre nn né wai, am ye anòò paasi ám la, nnyiyε nn né loni am ilū paa ké t̄a.

²⁸ Ne kò m̄pá keyáa kéye Ulééca icápine nnéí

κεκάα mūsule. Am nkpáni la ké nnécóh mmē pṓ tinṓ maa.

²⁹ Uye un tinárei rinyine m má, nḗ ne kṓ pansēle unárei. Uye un akópe n wa, li ye rinéṓṓ caaisēle.

³⁰ Lin n we re usoi uké rikókṓri wa, tinénárei ke nḗe ne rikókṓri wainē.

³¹ Upiima Yeesu usaa Uléécaā ye nyule re ám kiraase. Uyeē nṓpá píyei ipakare te.

³² Kam píe Tamaasi kuyu-i ní we, uyṓṓpi píima Aretasi ye píe unyine kuyu iwéése tinle, uyḗ uu píe písoi kuyu sipoo-i tápaase re piké né tí.

³³ Amá pinyine apí né kpísi apí menéere menyine-i wai apí ne mmele kupole kepire-mḗ súiseṓṓ amí ne uanipe-i ḡmḗheere.

12

Pṓṓli meylene ne usiláre

¹ Li píse re ké rikókṓri n wai, amá rikókṓri ári kṓ píe nyamí. Amá ne nképni lalē ké menéyene ne siláre ke Upiima uu né ní nyíse nkó símisi.

² Ne Kirisi upiretiki unyine nyule. Inmḗ kefi ne ina ye nnyí ke Uléécaā uu u n kpíṓṓ uú ne keyómecaa-pṓ ripóhṓ táánū kémee ukekúrí sí. Am nyu un uisoipiṓe nnyí kémee we nḗe úu ikeméé we, amá Uléécaā ḡmane yee nyu.

³⁻⁴ Ne píe nyule ḡmaa re li usoi uyḗ kpíṓṓle aí ne keyómecaa-pṓ Uléécaā kekúrí sí, amá ne kṓ kpáne re ám nyu un uisoipiṓe nnyí kémee we nḗe úu ikeméé we, amá Uléécaā ḡmane yee nyu. Kelṓ ke-i kuú píe awahanṓṓ anyine kṓ kái usoi ncée n he re uké fe uké símisi.

5 Né fe am liute uyẽ mpuri nnya rikókõri wai. Amá in tinécúruu ŋmaa, in la tinénárei kecáá kam n nyu nnya kam yé fe am tikókõri wai.

6 Nen peé n la ké rikókõri wa, úka úu yé fe uké re isohõ kam tóri. Asei kamí peé ne ri wainε. Amá ne menécíre múilenle. Am la unyine uké kenécáá kemúnjé kenyine wa keε lã ke pisoι api kenécáá n nyáni néε kapi n kómει n fe.

7 Am kapε ne lipíima lã ke Upíima uu né n nyíse nnya rikókõri n wai nnya ke itói inyine ii inépinε-i we. Setani utumε unyine yεε né fápii re ám kapε ne rikókõri n fulaalẽ nnya.

8 Mepεhẽ metaani kam Upíima pise re uké itói iyẽ né lese

9 uu peε né peεε re: Kεfa kamí ne pó n fénnelẽ ye ne pó piyεle. Tipónárei kémεε kam ye nnénaŋε nyíse. Lã nnya, né tinénárei nnya rikókõri wa Kirisi nnaŋε nké ne kenémεε n nyíselẽ.

10 Lã nnya, tinénárei ne alé kémεé kam ní we ne íwe ne piwéékuse ne mpóõcaai kam Kirisi nnya n yénaalẽ ye né láárúle. Lí we re ne ye nen tinárei m má kam peε meníŋε páápú.

Lελεε Korēnti pikó kémεé Põoli nfasimé n tanaalẽ

11 Ne nkpéni símisile yare usohõtore, amá nõó tíyεε kam lã wai. Nõó yé peε meníŋε kenécáá rísõne símisi. Mpá nensá líka n tu, pẽ kani nní n nyáni re pitumε píima ápi líka né fe.

12 Kumúnjé kpe-i kamí peε nõkenémεε pinékεi n wai, nõ peε nnéniŋε mpá ncóŋ ní-ye kémεε ne mεwaisaŋa ne mεwai píima yenle. Lελεε nyíse re ne utumε le.

13 Yo kecirē ke Uléécaā icápine icō ii yé ai nǒ pári? Insá kám líka nǒ m pise re ani ne né lé. In lee ni, ani nnécaāi mmē né sárei!

14 Ne kō menécire picápine masile ké metáanū nókenéméé hapō. Nen kō n hapō ám nó pisenē re ani né lé. Ai nǒlinékó kamí la, amá nǒrinécúruu kamí la. Asei kecáá, ái sipipi see ye cápinente asi písáa ne píni yekei, amá písáa ne píni pēe ye cápinente api pisipipi yekei.

15 Né né rinépōō ne nókenécáá menémá caai am kō rinécúruu kpísi am nókenécáá he, ái yé né ricóŋ. Lē nnya, nǒ nkáripí né n la re ne meyansei nó la nnya?

16 Nǒrinécúruu ye nkpéni yé te ám nó úka pise re uké né lé. Unyine yé kō fe uu re ne uyaaluke le, mesahō kam nó pínei amí ne nó fe am menípeē le.

17 Néē pē kam nókenémēē n tumpō unyine kamí ne ritiki amí ne nǒlinékó yósu amí n te?

18 Ne Tiiti riŋmóópúsele re uké nókenéméé hapō, am kō u ne urómárecō ucō uyē tumpō. Nó fe ani re Tiiti ye nǒlinékó yósilē uú n tee? Yare ái kemúnjé kесе ke tó ne uyē arí ne keisi tōn kō ncée nse tikilē néē?

19 In n la, hái mekeē-me kani nkpéni músu re alari kari nókenémēē wéési. Ai nkpáni lē. Tó ne Kiriši kupéncō kémēē kari Uléécaā keyu-i símisi. Pimárecō, tō lē nnéi wai re nǒké ne Uléécaā ncee kémēē papisi nnya.

20 Ai líka nnya kam lē wai. Ne wuru re né ha nó leepō áni we yare kamí pēē ní la, nǒō kō yenu re ám we yare kaní pēē ní la. Ne wuru re pitele ne kufatoi ne kuwóí ne íkeŋene ne alé ne iwóhó ne píyuwélaa ne méwoo méwoo piwai yé nókenécōpe n we.

21 Nε kō wuru ρε kέ nε m πεερῶ, Uléécāa yé ha nóinénípee-i isei piwaisε né rikpá. Nópínékó meyā pee nε mεwai kópe ní nōhlē yare kapí pee n wai yé ha úyεε am téni hái. Api kahane pimεkperinkpεwai nε pimεsεicirewai kapí pee n wai kepire rintō.

13

Icélaa tōrō nε iyáhaa

1 Metáánū kam nní nókenémee sónερῶ. Li wōlaalē te píseérakós piké ye pité née pitaani tu api kelene usoi akópe pa.

2 Περεε pee mεκεε akópe n wa nε picō nnéi kamí nε mánε. Am neni nókenémee we amá lē kamí pee menéhape lírū kémee nó n símisi kam kō nkpeni písímé nó kpálē te nen ha kō nókenémee m πεερῶ, am nó úka nnári wainε.

3 Nō lalε nóké yé te Kirisi yeε kenémee we un nε símisi née yo? Nó kō yē. Kirisi úu nókenémee rinárei má, u unnaηε nyíselenε.

4 Mesei ye mε ρε u πεε rinárei mále apí nε kunapéékós kecáa u kari. Amá Uléécāa nnaηε kuú nε nkpeni nfáa má. Tó nε kō ukupénεcō kémee rinárei mále. Amá nó kam ani yénu ρε tó nε kō Uléécāa nnaηε nnya tó nε uyē kupénεcō kémee nfáa yē.

5 Ani nórínécúruu nómenécíre ripaí ani yénu ρε nfatene ye nókenémee wee? Ani yē te Yeεsu Kirisi ye nókenémee wee? Née nō ripaille áni yē te nō nfatene má?

6 Amá nε músu yare nó kam ani yénu ρε tó ári nfatene paalē.

⁷ Tō ye Uléécāa ne nó wele re áni kapē akópe áka mpuri piwai rikpá. Ai lē karí la tóké ne nyíse re tō alari mále, amá tō la re nóké ye fe nóké mēwai sōne wa, mípá nōn m músu re tó ári líka fe tóké wa.

⁸ Ari nnaŋe nka má tóké ne nsímései tápisi re nín kapē leeme. Lirókó yee tóké wa nsímései nké léeme.

⁹ Tō ye tōn tinárei m má, nōn nnaŋe m má, li ye ró n láárúle. Lē kari Uléécāa m písei yee re uké tíyese nóké nfatene kéméé m pelu.

¹⁰ Lē nnya kám nní nókenékúrí ní we, kam te ké mēncire rítelé nó wóipō, nen píyēi nókenéméé n tuiṗō, ám kapē ne nó ní senkee nnya. Upíima ye nókenécáá nnaŋe né hele re ké nó n nḡmóópúselē nōn ne kényu sí. Uu nnaŋe né he re ké ne nó ritékéé.

¹¹ Ketume kai lē wa, pimárecō! Liké nó n láárú nōn ne pipele nḡmóópúlē. Ani ikari n kpáriisene nōn kō rinóṗ rise má. Ani ne nórínépōṗ n we. Uléécāa yee nla m má uu ye akín nḡjukuse uké nókenémee n we.

¹² Ani nómenécōpecire ripirane ani mēmárecō yáhaane.

Uléécāa pikó nnéi ye nó yáási.

¹³ Upíima Yeesu Kirisi uké ípeelé nó nyíse. Uléécāa uké nla nó nyíse. Nfáasōne nké kō nōnnénéí kéméé n we nké nó ripénese.

Nkomine Fal Ritɛlé Sola New Testament

copyright © 2010 UEEB/SIM au Benin

Language: Sola (Miyobe)

Translation by: SIM International

Sola, Nkomine Fal Ritɛlé

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

1bac8ff9-a7c9-52ef-bb5e-7155dd6ba1a1